

Kéziratok vissza nem adatnak.

ELŐFIZETÉSI AR
helyben házhoz hordva, v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt félévre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:

4 hasábos gármond-sor helye 5 kr. (1—10 sor helye 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bélyegdíja 30 kr.
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. L. s társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

III. évfolyam 1887.

Örvendetes, hogy magyar iparosságunk, bármily lassan, de mégis kezd gyarapodni; elszomorító pedig azért, mert e gyarapodás

A székely gazda nem igen nevel iparost fiából, hanem inkább elkölti reá egész vagyonát, taníttatja két évtizedig, hogy legyen azután — ha legalább eltanult néhány ezer forintot — hat évig 360 frttal díjazott közigazgatási gyakornok s azután, ha sikerül neki, válaszszák meg 800 frtos aljegyzőnek. De ehhez is nagy szerencse kell, különben további hat évig is gyakornokoskodhatik. — Pedig, ha elküldené iparosnak gyermekét, megmaradna az apának a pénze s a fiu oly szerencsés pályára lépett, melyen — bárhol legyen is a világon — becsületesen megkeresi a maga kenyerét. A jó iparos mindenütt tisztességesen megél és még félre is tehet.

Az universitás tanügyi bizottságának jelentésére még visszatérünk.

Brassó, márcz. 23. (A kiegyezés) A főrendiház egyesült hármass bizottsága tárgyalás alá fogja venni a képviselőház által a múlt évben elintéztet kiegyezési törvényjavaslatokat, miután az osztrák képviselőház mindezen törvényjavaslatokat már elintézte s azok az osztrák urakháza részéről is előreláthatólag még a husvétii szünidők előtt meg fognak szavaztatni. Az osztrák képviselőház által a banksza-

Aludjatok!... Én virrasztok magamban;
Elöttem lámpám méla fénye ég,
S imádkozom, hogy Isten ujjá védjen!...
Kedveseim, aludjatok!... Jó éjt!...

Ezután: van az én kollégámnak két kis darabcska földje. Itt nyulnak végig a kertek mögött nagybékén (a felesége nászhozományja) s ontják neki a sok jó kultúráját évenként, mint kilóflatszlo bogr

— Oh, te Gábor! — mondta nekem gyakran, mikor úgy kísértáltunk ketten, — nem cserélnék a pap-
pal, még a füzési nagysággal sem. Lenne itt egy
egész kis határom. Eddig vetnék belé búzát, ne, nézd
meg. (Itt kimértte hosszú, vékony lábaival.) Nem kel-
lene vennem akkor a kenyérnekvalót is, s a gyerme-
keim itt belégyűrt a lábámba. (Nem látott, hogy

badalmon fogatosított módosítás nem okoz nehézséget, miután az osztrák kormány azon nézetben van, hogy az eredeti szöveg az urakháza által restitáltatni fog s azután a képviselőház részéről is megszavaztatik. A vám-tarifára vonatkozólag a magyar kormány azt fogja javasolni, hogy a főrendiház vegye elő ugyanazon módosításokat, a melyeket az osztrák urakházának vámbizottsága a plenumnak elfogadásra proponál. — Miután a mint a „Bud. Corr.” hallja, az osztrák kormány késznek nyilatkozott a szeszadó-törvénynek a magyar miniszterium részéről javasolt módosítását elfogadni, illetve egy erre vonatkozó előterjesztést a czukovadó-törvényjavaslattal egyidejűleg az ősi ülészak folyamában a parlament elé hozni meg van annak lehetősége, hogy az egymással összefüggésben álló kiegyezési előterjesztések még a jelen ülészak tolyamában bemutatathassanak.

Román lapszemle.

Fogarasmegyéből is azt írják, hogy a román ifjak a sorozás elől jónak látták a „Gazeta” által dicsoított dobrudzsai német iskolába menekülni. Közlebb megtudjuk az eredményt Brassó- és Háromszék-megyékből is.

Előre is megirhatjuk, hogy ezek is elvonultak ebből az államból a boldog Dobrudzsába. Így megy ez évről-évre, de azért még nem olvasta soha ember szeme a mi román lapjainkban azt, hogy ez nem helyes. Szemet hunynak rá.

Ott vannak a csángó, szász és székely legények, s ezek tartásuk szerencsésüknek, ha besorozzák őket ennek az államnak a rendes hadseregébe és a honvédségbe. A románok magyar honpolgároknak magasabb hivatásuk van, mint a bakkancs-viselés; ők a dobrudzsai Schulvereinos német iskolába járnak, azaz, hogy, csobánkodnak s mi ezzel megelégedhetünk, mert másképen nem kapnak gyapjút a brassói posztógyárosok. Ki hitte volna, hogy miért védelmezi és magasztalja a „Gaz.” a dobrudzsai boldog életet.

Azonban többet is megértünk már ennél. Megértük, hogy a „Gaz.” szigorú bonczkés alá vette a Nagy-Szebenben székelő román végrehajtó bizottságnak általunk is ismertetett felhívását vagy kiáltványát. A szebeni „Telegraful” pedig úgy eldöntötte a „Tribuna” Szlavicsát, hogy megjárna utolsó kenetnek is. Erről azonban ma nem szölok. Most lássuk a „Gaz.” kritikáját.

Röviden ismerteti a kiáltvány velejét s aztán így okoskodik: „Igaz, hogy a közigazgatás nyomása tetőpontra hágott.” Már hogyan ne hágott volna, mikor a románok kimondják a passivitást és a brassói román értelmiség mégis segít Sz. Hermányon a szász nemzetiségű országos képviselőjelöltnek a nélkül, hogy a brassómezei közigazgatás közegei csak egy árve szót szöloáltak volna a passivista uraknak. Pedig így történt ez 1881-ben.

forr benne valami) — nekifogott újra: s a gyermekeim, szegény kicsi leánykám, azt a sovány barna kenyeret . . . Ej, czudar világ, komisz világ! Ne is ábrándozunk. . . Kukoriczát termelnék a másik felében. Gábor. Tudod, ha van a háznál egy kis zsirnakvaló . . .

Mikor a felesége nem volt beteg (rendesen beteg volt; nem csuda, — kilencz év alatt hét gyermek, kik élnek mind, mint egy-egy faczövek), mondom, mikor nem volt beteg, akkor kísértáltunk mind. Én rendesen hátul az anyóssal, ő vezette a feleségét, olyan szépen, olyan gyöngéden! legelől pedig ment egy sereg gyermek. Akkor milyen szép jövőt csináltunk magunknak!

— Ugy-e Gábor, minden egyes szálát magunk kapálnánk meg külön, te segitenél!

Ugy örvendtettem neki, hogy ott megkapalom az egész határt, ha mondja; a felesége is úgy, az anyósa, sőt a gyermekek is. A legkisebb szinte világfájdalomba esett s halálra sirja magát a feletti bánatában, hogy hát nem ő hoz enni apának.

— Egy bivalat is vennénk, Gábor, szép fejős bivalat! — Itt megint nekitüzesedett, forrott benne valami; úgy megnevődött a szeme annak a nagy embernek. Nekem eszembe jutott: ezerekkel dobálódzik egy-egy üresfejű számár, s mi kutyáskodunk az életben. Papok leszünk, tanítók leszünk, teljesítünk a nemzetnek milliót érő hasznokat, és kitagadnak a kényelem legelemibb részéből. Kilöknék, fel sem vesznek, sőt ha kérünk, leszidnak. . . Czudar világ, komisz világ! . . .

Hanem a föld nem volt eladó, de Eleknek sem lett volna rá elég pénze. Szegény volt nagyon. (De hát melyik is gazdag?)

(Folytatása következik.)

Hanem azért a Czára, már t. i. Ungaria ma tele van kémekkel és feladókkal, a mint Mocsáry is kerseri. Sejtette Mocsáry ezt a kitüntetést. Az is igaz (?) hogy a legtisztességyéneket különböző ürügyek alatt zaklatják, még pedig semmisségekért.

Sietünk megjegyezni, hogy a „Gaz.” egyetlen egy tisztességes, becsületes embert sem nevez meg, a kit semmisségért különböző ürügy alatt zaklatnának s hogy kik zaklatták. Már pedig mi úgy tudjuk, hogy a ki hírlapírói hírnevére valamicskét ad, annak nem frázisokat kellene produkálni, hanem tényeket felmutatni. Meg kellene nevezni azokat a becsületes zaklatottakat és a zaklatókat, hogy tudjuk mi is, kik azok. De minek ez, mikor olvasóinak nagy része ép úgy nem hiszi, hogy igazat ír, mint mi magunk, kik a Gazetával egy gyékényem árulunk.

Az is igaz, úgy mond a „Gaz.”, hogy a zaklatások által elkedvetlenített emberekkel nem lehet politikát üzni. Hanem azt nem tette okosan a szebeni Comité, hogy csak a disgustált emberekhez intézte kiáltványát. Talán csak nem mindnyájan kedvetlenedtek el a román népvézérek, véli a „Gaz.” a súlyos megpróbáltatás ezen korszakában. S ha mindnyájan csakugyan elkedvetlenedtek, úgy a Comitének az lett volna a feladata, hogy meggyógyítsa őket abból a veszélyes betegségből, már t. i. az elkedvetlenedésből.

A „Gazetát” naponta zaklatják, ez egyszer nem a közigazgatás közegei, hanem a national-párt hivei, tudósítván ötlet, — hogy az emberek készen állnak az összejövételre, a munkára, a saját védelmük érdekében, mert rettenetes az ellenség száguldozása — návala dusmanilor e cmuplită, — de nem tudják, hogy merre és hogy?

Ki adja meg ezen derék románoknak az irányt, ki mutassa meg az igaz utat, ha nem az ügy élén állók. Ezt kérdezi a „Gaz.” is ezzel maga alatt vágja le a fát. — Ha olyan számos azoknak a derék románoknak az ő numerosok: ez nyilván bizonyítja, hogy választói jogaik gyakorlásában senkitől sem tartanak. A kémek és feladók még sincsenek olyan sokan min az a „Gaz.” és barátja hirdetik. Hanem azért mégis azt reméli, hogy az erdélyi és magyarhoni — Unio (?) — románok a veszéllyel szemben tömörülni fognak a román lobogó és a román nemzetiség körébe a dusmánok ellenében, mert másképen surlódás, viszály támad a náció kebelében — ennek végpusztulására.

Így lelkesedik a „Gazeta”, pedig ő maga is jól tudja, hogy a passzivitás daczára hazánkban egyetlen választókerület sem maradt képviselő nélkül. A náció választott mindenütt s nem vészett el. Választani fog az idén is és még sem fog elveszni. Hogy elkedvetlenedtek itt-ott azok a konduktorok, ez is bizonyos; de azért a natio élni fog ezután is. Sok józan esze van azoknak a román választóknak. Ha azt mondják neki, hogy ne válasszon, erre azt kérdezi: „Hát az a magyar konstitúció mire való? Hát én nem vagyok Magyarország választó polgára? Megfizettem az adót s választok!” Így beszélnek pl. a fogarasmegyei román választók, hogy messzebb ne fáradjunk. Czenkalji.

A nagyszebeni magyar olvasó-egylet története 1837-től — 1874-ig. *)

— Kivonat az 1886. évi jelentésből. —

Már 1837-ben az akkori Nagy-Szebenben székelő királyi tartományi főbiztosság fiatalabb, de lelkes hivatalnokai azon célból egyesültek, hogy a jelesebb magyar irodalmi termékek egybegyűjtése által ne csak a magyar nemzeti irodalmat pártolják, hanem azok szorgalmas olvasása által eszmekörüket is tárgítsák; és habár eme társulásuk akkor még andnyira magán jellegű volt, hogy akkor még szó sem lehetett alapszabálylyal bíró egyletről, mégis eme társulást kell egyetünk bölcsőjének tekintenünk, de fájdalommal kell bevallandunk, hogy eme korszakáról semmi bővebbet nem tudhatunk, mint egyedül azt, hogy a beszerzett jó és hasznos magyar könyveket szorgalmasan olvasták.

Eme magán jellegű társulás nyolczadik évében, tehát 1845-ben már annyira szaporodott a tagok száma, hogy már nyíltan egyletté alakuihattak és itt kezdődik egyetünk második korszaka, a mikor a nagyszebeni magyar olvasó-egylet vagy társaság nevet felvettes alapszabályokat dolgozott ki, azokat megerősítés végett felterjeszté, melyek gróf Teleki József akkori erdélyi királyi főkormányzó 1845. évi ápril hó 19-én 672/1845. eln. szám alatt kelt és egyetünk irományai közt eredetiben őrzött leirata szerint azon

*) Az érdekeks jelentésből kivesszük ezen kivonatot, mely a szebeni magyarság társadalmi helyzetét igen élénken ecseteli. — Szerk.

év s hó 3-án 2502. sz. a. udvari elnöki levéllel oly hozzáadással vétettek tudomásul, hogy a megállapított legfelsőbb vizsgálói szabályrendeletek meg fognak tartatni.

Ezen alapszabályok szerint az év első három hónapja alatt befizetendő évi tagsági díj 2 pengő forintban állapított meg. Két kötet könyvnevelésre több becsületszó lekötése mellett nem adathatott ki, egy kötetnél többet 14 napnál tovább senki sem tarthatott magánál és a könyvkölcsönző a kikölcsönzött könyveken általa okozott bármilyen kárért felelősséget, sőt ha a kivett könyvet használat végett másnak adta, az egyleti tagok köréből is kizárattott; újabb könyv csak az előbb kivettnek beszolgáltatása mellett adatott és maga a könyvtár az állandósított egylet örökös tulajdonául nyilvánított.

1845-ben tehát alapszabálylyal bíró egyletté alakulása első évében már 764 kötetből állott könyvtára, melyhez azután a következő 1846. évben még 109 kötet szerzetetvén ezen év végével 873 kötetre szaporodott, de sajnos, hogy ezen időszakról pontos számadások kiányzanak.

1847-ről azonban már rendes számadás vezetett és ebből határozottan tudjuk, hogy ezen évben 81 fizető tagja volt és a bevétel majdnem hasonló kiadás mellett 208 frt. 28 pengőkrajczár, azaz 219 frt. 01 kr. o. é. volt, valamint hogy ezen évben 119 kötet könyv vásároltatván, a létszám 992 kötetre emelkedett.

Az 1848-ik évről azonban már többé nincs az egész évre szóló semmiféle pénztári számadás, sem könyvtári gyarapodási adat, annál kevésbé található az eddigi időre jegyzőkönyv és így nagyon is feltehető, hogy ilyen nem is vezetett, hanem az akkori patriarchalis szokás szerint az egyéni becsület oltalma alá volt helyezve.

Az egyletnek keletkezésétől fogva 1848-ig terjedő eme második korszakára vonatkozólag még felemlitendőnek találjuk, hogy tisztviselői kara az elnök, alelnök, jegyző, gazda és a könyvtárnokból állott. kik közül az utóbbi egyuttal a könyvtárnak helyiséget is adott.

Az egylet első elnöke Beringer Ignác kir. kincstári titoknok volt, kinek lemondása után 1847. évi május hó 29-én helyébe Debreczeni Márton királyi kincstári tanácsos s a Kióvi csata című hősköltemény szerzője választott meg, ki e tisztelet 1848. év végeig viselte. — Ezenkívül alelnök Karaszek Ignác királyi kincstári levéltári igazgató, pénztárnok Mike György királyi kamarai pénztárnok, gazda Csipkés Károly kir. kincstári fogalmazó, könyvtárnok Barabás Lajos tartományi főbiztossági díjnok volt és pedig mindnyájon 1845—1848-ig.

(Vége következik.)

Zágoni Gábor megnyitó beszéde

a n.-szebeni polgári kör közgyűlésén.

(Vége.)

Helyesen volt ez úgy, — mert minden társas együttlétnek az anyagi rend a legelső kelléke, melyben a szellem, az erkölcsiség és az ebből folyó valódi műveltség termékeny és így áldásos talajra lel. Ebben a tekintetben kiváló érdemet szerzett az egyleti pénztárnok, ki egyetünk iránt, kötelességének buzgó teljesítésében igazán áldozattal volt; halátlanság volna e helyén azon veszteségnek méltó kifejezést nem adni, mely első sorban a választmányt, de magát egyetünket is érte, midőn Székács Ferencz kir. törvényszéki elnököt — távozása miatt — egyetünkre nézve elvesztettük, ki őszinte, férfias és mindig igaz jellemével, bennünk a nemes önértetet fokozta, s e követésre méltó tulajdonaival egyetünknak léte-, virágzására nemessen befolyt.

Egyetünk alakulásakor kiküldött választmány, kevés változással, maig is megmaradt s ezen lehető állandóság nem csekély befolyással volt egyetünk helyzetének jelenlegi kedvező voltára; mert bármily csekélynek is látszhatik, mégis 300 taghoz közel álló egyesület, szinte 3000 frtnyi évi brutto forgalommal a helyes igazgatásban a tájékoztatottságnak nem csekély mérvét követeli meg, s ebben elismerésre méltó ama komoly magatartás, melyet tanusított midőn mindenek fölé az egylet szent érdekét helyezé s nem áldozta azt fel kicsinyes, — önző mellék érdeknek.

Áttérve magára egyetünk egyetemes életére, jelesen annak belvilágára, jól esik jeleznem, hogy abban az összetartás érzete sohasem szenvedett s így a művelt összérzés és barátságos társalgás háborítatlan vala: kétségtelen bizonyosságul társadalmi műveltségünk azon fokának, mely távol a szenvedélyektől, az illem és tisztességnak mindenkoron és mindenkivel szemben hódolni tud.

A külvilágban körülöttünk élő társadalmi más-ajku csoportok és egyesek, látván tisztességünket, a

szép, nemes iránti meleg érdeklődésünket, nem kés-
tek rokonszenvüket külsőleg is tanúsítani az által,
hogy egyetünknek számosan tagjai legyenek.

Igy természetes vala, hogy nemes egyetünkben
a külvilág, nemzeti társadalmi létezésünk megterem-
tését látván, azt mint közéletünk góczpontját viszont
tisztelti; igyekezzünk tehát a rokonszenves tiszteletet,
eddig nemes magunktartásával, úgy benn, mint künn,
állandósítani, hogy mindenkoron megfelelhessünk hely-
zetünknek és betölthessük feladatunkat.

Ugy vélem, hogy a kegyelet egy magasztos té-
nyének áldozok akkor, a midőn megemlékezem azok-
ról, a kik ünnepünknek — elhalálozásuk következté-
ben — részesei nem lehetnek:

Brennerberg Mór megyénk volt főispánja, kit a
hazafias munkában fájón nélkülözünk; Szabó Lajos
kir. ügyész, kibem nemcsak a pártatlan igazságszolgá-
latás vesztett, hanem társadalmi életünk egyik me-
leg barátját, előharcosát és őszinte szöszölőjét sirat-
juk; Kraft Agoston m. kir. honvédelezredesben fájla-
juk, hogy szeretett szent hazánk egy védő karral ke-
vesebbet bir; Soltész Nagy János birtokos, kinek
utolsó gondolata is, végintézkedése szerint, nemzeti
míveltségünk ápolása vala; Vermes Imre tanár, kinek
életét a honszerelem lángja égette el; Dittrich Gusztáv
tanító, kit a köznevelés nélkülöz; végre Összy
György, Szabó Ferencz és Glaser Lipót polgárok, kik
a szorgalom és tisztesség terjesztésére még sokáig él-
hettek volna. A béke és kegyelet hervadhatlan örök-
zöldje legyen emlékükön.

Egyleti életünknek rövid multja szolgáljon bizto-
sítéskul a jövőben, hogy így azon elvek, eszmék és
nemes törekvések, a melyek azt létesítették, a jövő-
ben fokozott mértékben valósuljanak meg ama zászló
alatt, a melyre a hazafias műveltség, a testvéri sze-
retet és összetartás e jelszava iratott: „Excell-
sior!“

Legyen tehát ünnepünk e nap, a melyen egyle-
tünk ama zárórája üt; a mely egyszersmind újabb
feltámadását és öröklétét is hirdeti.

Az erdővidéki bányaegetlet részvénytár- saság 1886-ban.

— Kivonat az évi jelentésből. —

A bányaművek 1886-ik évi üzemforgalma nem
felelt meg egészben a tavalyi közgyűlésben kifejezett
várakozásoknak s úgy a széntermelés, valamint a fo-
gyasztás is némileg megcsökkent.

Az általános közgazdasági pangás és a bánya
természetes fogyasztási területén, azaz Brassó vidé-
kén, rendkívül olcsó tüzifa árak okozták ezt első
sorban. Az erdőtulajdonos a szűk pénzviszonyok folytán
potom áron adja el fáját és a ép jobb kereset hiányá-
ban — ugyancsak potom árért fuvaroztatja a tüzfát,
mely talán emberemlékezet óta egyszer sem volt oly
olcsó, mint ez idő szerint, mely körülmények a szén
versenyképességét megnehezítették.

A szomszéd Romániával kitört vámháboru is ér-
zékenyen sújtotta a forgalmat, mert a magas vám
miatt a szénkivitel Romániába majdnem lehetetlenné
van téve és másfelől ugyancsak a magas vámtételek
vidékünk gyáripar termékeit Romániából kirekeszt-
vén, a gyárak kisebb erővel dolgoztak és kevesebb
tüzelő anyagot fogyasztottak.

Ugyanez áll a szeszipar terén még mindig ural-
kodó válság nyomása alatt szenvedő szeszgyárakról,
melyek vagy szünetelni, vagy legalább is redukált
üzemet folytatni kénytelenek.

Mindezen körülmények hozzájárultak a forgalom
hanyatlásához. Kiemelendő viszont, hogy a magy. kir.
államvasutak, melyekkel további 3 évre új szállítási
szerződés kötöttet, a mult évben kisebb forgalma
mellett is még valamivel több szénét fogyasztott, mint
1885-ben, vagyis 245541 métermázsát, szemben az
1885-ben szállított 236571 m. m.-val.

A termelés volt 1885-ben 446230 m. mázsá,
1886-ban 405850 m. m.

Fogyasztás volt 1885-ben 441230 m. m. és
1886-ban 365850 m. m.

A bánya szénkészlete tehát a mult év végével
40 000 m. mázsával szaporodott.

A mint a fennebbi adatokból látszik, a termelés
tulhaladta a fogyasztást, hogy a telep kellő mennyi-
ségű száraz szénnel rendelkezzen és a nyári hónapok-
ban rendszeren mutatózó munkáshiány alatt könnyen
felelhessen meg fokozottabb igényeknek is.

Az átlagos munkás létszám volt 1885-ben 225
ember és 1886-ban 191 ember.

Egy munkás termelt átlag 1885-ben 1983 m.
mázsát és 1886-ban 2125 m. mázsát.

Egy vajúdás napi keresménye volt 1885-ben átlag
89 frt 7 kr és 1886-ban 94 frt 7 kr.

A mult évben tehát, dacára annak, hogy a szak-

mánybért leszállították, egy-egy munkás átlag több
szénét termelt és többet is keresett, mint a megelőző
évben, a mi abban leli magyarázatát, hogy a meg-
apadt forgalom mellett kevesebb emberre lévén szük-
ség, csakis alkalmas és tapasztalt bányászok nyertek
foglalkozást, a minek még azon kedvező következmé-
nye is volt, hogy kevesebb betegedési eset és súlyo-
sabb sérülés pedig csak is egy esetben fordult elő.
Ennek tulajdonítható továbbá az is, hogy a társpe-
nztár kevesebbé lévén igénybe véve, a mult évben 1597
frt 91 krral gyarapodott.

A forgalom csökkenése nem csak a munkabérek
leszállítására, hanem minden más tekintetben is szí-
goru takarékosagra indította az igazgatóságot, a mi
azonban távolról sem történt a termelő és szállítóké-
pesség rovására, sőt ellenkezőleg megtett mindent,
hogy ha a várt kedvezőbb fordulat beálltával a forga-
lom élénk lendületet nyerne, akadály nélkül felelhes-
sen meg a fokozott igényeknek is.

Különös súlyt fektet szállítóképesége emelésére,
melynél czélszerűbb berendezés mellett, kevesebb kia-
dással kedvezőbb eredményeket érhet el.

Nagyobb termelés és fogyasztás esetén eddig éj-
jeli munkát és szállítást is kellett berendezni, a mi
pedig drágának és nem czélszerűnek bizonyult. A for-
galmi eszközök szaporításával ezutánra az éjjeli mun-
ka kikerülhető lesz.

A jövőre nézve a kilátások mindenesetre kedvező-
bbek. A vámkiegyezés Romániával az idén remél-
hetőleg létre fog jönni, a mi a szénkivitel ismét le-
hetővé fogja tenni és az új lendületet nyerő gyáripar
is nagyobb mértékben fogja fogyasztani a szénét.

A magy. kir. államvasutakkal további 3 évre új
szénszállítási szerződés kötöttet, de legtöbbször remél-
hetni a bányatelepek közelében tervbe vett és részben
már is épülőfélben lévő vicinális vasutaktól, melyek
a vállalatnak élénk lendületet fognak biztosítani.

Helyi és vidéki hírek.

Elischer József kir. tanácsos főigazgató ur két
nap óta városunkban időzik. Kedden d. e. érkezett
ide s mint értesülünk, ez alkalommal hosszabb ideig
szándékozik itt maradni.

Kinevezés. A brassói törvényszék elnöke, Csia
Béla háromszékmegyei közigazgatási gyakoronokot a
vezetése alatti brassói törvényszékhez díjas joggya-
kornokká nevezte ki.

Templomi zene. Pénteken Gyümölcsoltó-Boldog-
asszony ünnepe alkalmával a helyheli róm. kath. szé-
kesegyházban nagy ünnepi mise fog tartatni. Az egy-
házi ének és zenekar teljes számban fog közremű-
ködni a fáradhatatlan Jaschik Gyula karnagy vezetése
alatt. Ünnepi mise lesz kar s orgoaa számára Zangl-
től; továbbá előadatik Weisz Lőrincz »Ave Mária«-ja
és egy teljesen új magyar Mária ének karra alla ca-
pella. Ez utóbbinak zenéjét a tehetséges karnagy Ja-
schik szerlette.

Az első szállítmány. A brassói csizmadia szövet-
kezet holnap indítja utnak első bakancsszállítmányát.
2500 pár szállítatik, melyeket csak gyönyörűség meg-
nézni. Mityen különbség van ezek a Bernfeld bakkan-
csai között! E hó végeig csak kétezer párt kellene
szállítani, de ők 2500 párt küldenek fel.

Színészet. Dancz Lajos színigazgató serényen
gyűjti a bérletet április 9-én kezdődő, előadási ctyklusa
számára. Mint látjuk, a közönség meglehetősen támoga-
tasban is részesíti, melyet ő valóban meg is érdemel.
Valóban, amily kíváncsok volna, hogy egy jó magyar
színtársulat jöjjön Brassóba, ép oly kíváncsok volna,
hogy a közönség azt teljes mértékben felkarolja.
Mint értesülünk, a társulat egy kitűnő taggal gy-
rapodott, a mennyiben Dancz igazgató szerződtette
Polgár Gyula kitűnő komikrét.

Nincs több! Ezt felelte a honvédelmi miniszter a
helybeli cipésszövetkezet azon kérésére, hogy a nép-
fölkelési munkából 2000 pár bakancsot juttasson nek-
ik is. A miniszter azzai érvel, hogy más városok
legfeljebb 1—2000 párt kapnak — Brassó pedig 6000
párt kapott. Igen ám, de azt a referens ur nem vette
tekintetbe, hogy hány városa van még az országnak,
hol ennyi lábbeli iparos volna mint Brassóban?

Kérvényt intéznek a brassói népfölkelési —
tisztaspiránsok a honvédelmi miniszterhez a tanfolyam
czélszerűbb beosztása tárgyában. Tekintettel ugyanis
arra, hogy a három, heti tanfolyam napi hét órával
elvon mindenkit polgári keresetétől, kérelmezik a tan-
folyam oly berendezését, hogy nágy hétig napi 5 óra
legyen s p. reggeli 6—8-ig s este 5—8-ig. A kér-
vény aláírható dr. Kabdebó Ferencz ügyvéd ur laká-
sán szombatic.

Meghívás. »A brassói magyar szegény gyer-
mekeket segélyző egylet« választmánya f. hó 26-án,
szombaton, d. u. 1/2 5 órákor ülést tart, melyre a

választmány t. tagjait ezuton is meghívja az előkség.
A gyűlés tárgyai: jelentés a gazda által a ruhatár
állásáról s az első segélyezésről, átiratok olvasása, a
tavaszi gyűjtés módozatainak megbeszélése, esetleges
indítványok.

Kedélyes estét rendez szombaton, f. hó 26-án,
este 8 órákor a Nr. 1 szálloda nagy termében az
erdélyi kárpátegylet brassói osztálya. Belépti jegy
személyenként 50 kr. Ezen estélyek rendszeren igen
jól szoktak sikerülni.

Rendőri hírek. Brutális. Tegnapelőtt este a
posztóskeretek gondozója, Brank, ittas állapotban oly
borzasztó módon bántalmazta feleségét, hogy a ren-
dőség közbelépése vált szükségessé. Sőt Brank még
a segítségül jött rendőröknek is tettelesen ellensze-
gült s csakis a szintén odasietett altiszt segélyével
sikerült, ezen renitens egyént az u. n. Raupenberggről
— hol a rámak vannak — fedezet alatt a kapitányság-
hoz vinni, hol most önzet alatt áll.

Ostoba humoros térkép. Egy vidéki olvasónktól
veszszük az alábbi sorokat, melyeket változatlanul
adunk: Márczius 15-iki ünnepélyünk után egy pár
órával, a mint a buzasoron mentem el, megragadta
figyelmemet Zeidner könyvtáros kirakatából egy tér-
kép, melynek czime: „Humoristische Karte Deutsch-
lands und von Österrech-Ungarn.“ „Ungarn“-ról mind-
amellert kicsi van a térképen; annál több az örökös
tartományokból. Németország igen fuicsáu van illusz-
trálva. Elzászt ábrázolja egy kutya, mely szemben
áll Franciaországgal. Allegorikus alak; vonatkozással
e német népdalra: „Wacht am Rhein“, mely így kez-
dődik: »Sie sollen ihn nicht haben.“ De ezzel nekünk
semmi közünk. Hanem ott áll több más képzet mel-
lett az öreg Vilmos és Bismarck alakja, meglehetősen
nagyságban, Vilmos ránehezkedik Bajorországra és Bis-
marck? Ő egészen Ausztriáig nyújtózkodott; testével
elfödte egész Csehországot. Bár „humoristisch“ néven
áll, de biz a több a nevetségesnél. Megjelent e tér-
kép Studgariban; árulták Brassóban, márczius 15-én
32 krért. Tilos-e államjogi szempontból ma az efféle,
nem tudom. Annyit mondhatok, hogy elég hazafiatlan
egy valami.

A bukaresti magyar társulatról érdekes közle-
ményeket küldött levelezőnk. A társulat dícséretre-
méltóan halad. Az idei közgyűlés Bartalus János ev.
ref. lelkész urat imét közfelkiáltással ültette elnöki
székébe s mellé alelnökül egyhangulag t. György Ist-
ván róm. kath. lelkészt választá. A választmányban
pedig Gönczi István ev. ref. segédlelkészt, továbbá
Vizi Dénes és Teleki Mózes kántor-tanítókat választá
be azok mellé, kik a mult éveken is oly odaadó buz-
galommal működtek e derék társulat érdekében. —
Valóban örvendetes tünemény, mint fejlődik magyar-
ságunk társadalmi élete a külföldön is!

Nagy postalopásnak jöttek nyomára Becsben.
Ferencz Ferdinánd, Este főherczog uradalmának pisai
jóságiguzgatója, a főherczog bécsi uradalmi igazga-
tóságához czimezve a napokban 77,000 lira papir
bankjegyet tartalmazó pénzes levelet adott föl. A
levél meg is érkezett, de a pénz helyett értéktelen
papiros volt benne. A bécsi rendőség a főposta igaz-
gatósággal erélyes vizsgálatot indított meg, úgy látszik
azonban, hogy a papirpénzt még az olasz posta terü-
letén cserélték ki az ócska papirossal.

Popu Mihály oláhtelki lakost-szépen befont a egy
uri „paraszt-leső“. Popu ökreit 200 frton adta el a
vásáron. A pénzfelvélnél egy uriasan öltözött em-
bert szólított meg előtte egy koldus, és a kezében
tartott fényes pénz értékét kérdezte. A parasztle-
ső 20 frtra becsülte az aranyat. A koldus a még nála
lévő, összesen 600 frt értékű aranyokat potom 200
trért eladta Popunak. Mikor azonban az aranyokat
be akarta váltani, kisült, hogy azok — játékpénzek.

Szállítások a m. kir. csendőség számára. A
m. kir. csendőség 1888, 1889 és 1890 évi ruháza
és szerelvényi kellékek fedozése ajánlatok útján fog
biztosítani és kizárólag hazai gyártmányokkal fedez-
tetni. A szállítás kiterjed szegély-, zubbony-, köpeny-
és nadrágposztóra, belésvászon, ingek, gatyák, zseb-
kendők, lepedők, párnahéjak, téligyapju ingek és
gatyák, szalmazsákok, takarók, párnák, sapkák,
sujtasok, különféle szgyártó áruk, kesztyűk, csizmák,
fejbőr, talp, nyergekre, s. a. t. — A tárgyak két
részletben minden évi február és augusztus hó végéig
betzolgállatsandók. A minták minden csendörkerületi
parancsnokság törzs állomáson tekinthetők meg. A
bánapénz 5%-ot tesz. Írásbeli ajánlatok b pecsételve
a bánapénzzel f. évi június 15-én 10 óráig a. m.
kir. csendörkerületi parancsnokságnál (Budapest, XII.
kerület, királytca, 69) benyújtandók.

A bövebb szállítási feltételek a nevezett parancs-
nokság helyiségeiben betkinthetők.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

HIRDETMÉNYEK.

Aviso!

Van szerencsém a t. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy *Klastrom-utca 11. szám alatt lévő*

férfiruha-üzletemet

teljesen és ujonnan rendeztem, s ajánlom magam mindennemű férfiruhák készítésére a legolcsóbb árak mellett. — Szükség esetében nadrágokat 8, nadrágot és mellényt 12 óra alatt, egész öltönyöket pedig 24 óra alatt szállítok.

Szíves megbízásait kéri

kiváló tisztelettel

Schwarze B.,

(132) 2 3

Klastrom-utca 11. sz.

Szám 87.—1887. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alólt kir. bir végrehajtó ezennel közhírré teszi, miszerint a megyesi kir. járásbírósnak 1886. évi 5646./87. számú végrehajtást elrendelő és a kiküldő végzése folytán *Berethalmi mezőváros* végrehajtató részére *berethalmi Evert Mór* végrehajtást szenvedő ellen 629 frt 75 kr tőke s járulékaik iránt kielégítésképen bírólag lefoglalt és 630 frtra becsült ingóságokra a megyesi kir. járásbírósnak 1886. évi 6356. számú végzésével 629 frt 75 kr tőke, az 5646—85. sz. végzésben felsorolt 4%-os kamatai s a megállapított költségek iránt a további kielégítési végrehajtás elrendelést.

Ennek folytán az 1881. évi LX. t. czikk 102. §-a értelmében ügyvéd J. U. dr. Klein Adolf végrehajtató képviselője szóbeli jelentkezésére a 281/1885. számú végrehajtási jegyzőkönyv alapján végrehajtató, foglaltatók s felülfoglaltatók javára is, a mennyiben ezek is árverési jogot nyertek volna, — tekintettel az idézett törvény-cikk 103. §-ára, az árverésnek *Berethalom* mezővárosban végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására határnapul 1887. évi márczius hó 3-lik napjának délelőtti 10 órája kitűztetik, a mikor a bíróilag lefoglalt: 15 drb nagyobb és kisebb vasabroncos hordó, 2 drb 3 éves pinzgauri jármos ökör, 2 pinzgauri 4 éves tehén borjuval együtt, 1 bivaltehen szopós borjuval, 1 bnrjuzó bival tehén — a legtöbbet ígérőnek, az idézett törvény-cikk 108. §-ában megállapított feltételek mellett, készpénzért, szükség esetén a becsáron alól is, el fognak adatni.

Egyszersmind felhívtnak mindazok, kik az elárvereztetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, hogy elsőbbségi igénybejelentéseiket a felhozott törvény-cikk 111. és 112. §§-ai értelmé-

ben az árverés kezdetéig alólt kiküldött végrehajtónál vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak, különben a később beadott igények a törvényes eljárást akadályozni nem fogják. Medgyes, 1887. márczius 18-án.

Láng Róbert,
kir. bir. végrehajtó.

(138) 1—1

Értesítés.

Tisztelettel van szerencsém a n. érd. közönséget értesíteni, hogy Ó-Brassóban Márk Sámuel ur házában klastrom-utca 1. szám alatt egy csinosan berendezett kis

kávéházat és vendéglőt

nyitottam, minél fogva bátor vagyok a mélyen tisztelt közönségnek nagybecsű pártolását kikérni.

Izletes ételekről, jó minőségű italokról pontos kiszolgálás mellett és olcsó árról gondoskodni fog

kiváló tisztelettel

Éhk József.

Ugyszintén tisztelettel értesitem a brassói vendéglős és pincér urakat, miszerint

a „Brassói Pincér-egylet” irodája szintén a fent nevezett új üzlethez van csatolva. — Becses megbízásokat a személyzet elhelyezését illetőleg, mint eddig, úgy ezután is a leglelküismeretesebben és pontossággal fogja vezetni

Éhk József,

(126) 2—2

a Brassói pincér-egylet ügynöke.

A ki kétségben van a felett,

hogy a hírlapokban feldicsért gyógyszerek közül melyiket használja betegsége ellen, az irjon egy levelezőlapot Richter kiadó-intézetének Lipcsébe s kérje a „**Betegbarát**” című röpiratot. E könyvecskében nemcsak a legjobbaknak bizonyult háziszerek vannak részletesen ismertetve, hanem

betegségekről szóló jelentések

is olvashatók. E jelentések mutatják, hogy igen sok esetben egy egyszerű háziszert is elegendő arra, hogy még a látszólag gyógyíthatatlan betegség is szerencsésen elhárítható. Ha a betegnek a megfelelő gyógyszer rendelkezésére áll, akkor még súlyos baj esetén is gyógyulás várható, s ez okból egyik betegnek sem kellene a „**Betegbarát**” megrendelését elmulasztani. E figyelemreméltó könyvecske segélyével sokkal könnyebben választhatja meg a szükséges gyógyszert. A röpirat megküldése a megrendelőnek **költségébe nem kerül.**

Gőzre berendezett építőasztalos-ság!

Barabás Károly,

(127) 2—6

Brassó vár-utca 241.

ajánlja magát mindennemű *épület-asztalos-sági* munkák, mint ajtók, ablakok stb. *jutányos* árak s a *legsolidabb kivitel* melletti készítésére.

Asztalosműhelyemnek *gőzerőre* való berendezése, valamint a szükséges *fafeldolgozási s kikészítési gépek* által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy minden munkát nemcsak *szebben*, *exaktabban* elkészíthetek, hanem kielégíthetek minden igényt *gyorsaság* és *pontos szállítás* tekintetében. Gőzgépem azon kellemes helyzetbe hoz, hogy egyszersmind *lehető jutányos árakon* dolgozhatom, miért is ajánlom magam a t. közönség szíves figyelmébe.

Mindenféle ruha- és kalapdiszek a legújabb divat szerint.

Laskai Árpád

NŐI DIVAT- ÉS KÉSZ ÖLTÖNY-RAKTÁRA

(Brassó, virágsor 325. szám alatt)

ajánlja a t. cz. közönségnek a

tavaszi és nyári évadra

ujonnan berendezett üzletét, ugymint: *divatszövetekben*, *férfi s női tavaszi és nyári szövetekben*, fekete és színes *cachmirok*, *selyemszövetek*, *selyem- és angol bársonyok*, *gyöngydiszek*, *vásznak*, *Schroll féle chiffonok*, *oxfordt*, *creton*, *szalag*, *csipke*, *virág*, *disztollak*, *keztük* stb. a legjutányosabb árak mellett.

Felsőik és ruhamegrendelések gyorsan és olcsó árak mellett készíttetnek.

Nagy raktár férfi- s női fehérneműekben.

Az elveszett és elgyengült férfit, tehetetlenség.

(410) 20—52

Biztos segély! A cs. kir. szab. carbon nemiszervi zuhanyával bárki is meggyógyíthatja (külsőleg használva) biztosan s állandóan, gyakran már 24 óra alatt, még ott is, ahol már semmi sem használt, még az évek óta tartó tehetetlenséget is. Kellemes, észrevétlen gyógymód, tökéletes kigyógyulás káros izgatás nélkül. A legelőkelőbb professzorok és orvosi szaklapok, a legnevezetesebb orvosi ajánlatok s a gyökeresen kigyógyítottak köszönő iratai minden érdek nélkül ajánlják a szenvedőknek a carbon-zuhany azonnali megrendelését, mely állandó sikert biztosít. Teljesen felszerelve s használati utasítással és orvosi jóváhagyással 5 frt 80 kr. — Titoktartás mellett megküldés és csomagolásnál a tartalmát és eredetét nem áruljuk el.

Dr. Altmann Károly
cs. kir. szabad. carbon-zuhany fő-
raktára és rendelő-intézete a titkos beteg-
ségek részére: **Bécs, VII. Mariahilf-
strasse Nro. 80.**

A t. közönség figyelmébe!

Biztosítási ügy.

(23) 6—10

A „**Bécsi biztosító társaság**” és a „**Bécsi élet- és járadék-biztosító intézet**” alólt magyarországi fiókgazgatósága által hazánk egyes főbb városaiiban már kötvénykiállítási joggal felruházott főügynökségek is felállítván, tudatjuk, miszerint főügynökök

Brassóban: **Königes János** urat, *Debreczenben: Simonffy Sámuel* urat,
Kolozsvárt: Kövály Mihály „ *Kassán: Rózsa Ferencz* „
Nagy-Váradon: Tóth Jenő „ *Szegeden: Tóth Pál* „
Aradon: Assael A. Ábrahám „ *Temesvárott: Rédl testvér* urakat,
Miskolcon: Török Aladár „ *Győrött: Győri kereskedelmi bankot*,
Nagy-Becskereken: Hirtenstein és Reiner urakat,
Eszéken: Sorger, Weismayer s társa „
Pozsonyban: Mihály T. E. ipar- és kereskedelmi kamarai elnök urat,
Sopronban: a Soproni építő s földhitel-bank részvénytársulatot

nyertük meg s felkérjük a t. biztosító közönséget, hogy úgy tűz-, jég- és szállítmányi, valamint életbiztosítási ajánlataikkal társulatunkhoz, esetleg illetékes főügynökségünkhöz fordulni és minden kíváncsiaknak megfelelő társaságunkat bizalommal fölkeresni szíveskedjék.

Fent címzett társulataink, míg egyrészt tekintélyes tőkéjeik által is már teljes biztosítékot képesek nyújtani az elfogadott kockázatokért, másrészt előnyös díjtételeik versenyképesekké teszik minden eddig hazánkban működő biztosító társulatokkal szemben; mi több: az életbiztosítási üzletágban oly előnyös kombinációkat vett fel díjtablázataiba, melyek a biztosító közönség minden várakozásának megfelelnek.

Társulataink elvül tűzvéni ki továbbá, hogy bekövetkező szerencsétlenségek esetén a károk gyors, pontos és igazságos rendezésére lelkiismeretesen gondot fog fordítani, reméljük, miszerint a t. biztosító közönség egész bizalommal fogja felkeresni ajánlataival társaságunkat; mi pedig igyekezni fogunk az irányunkban tanúsított bizalmat mindenkor teljes mértékben kiérdemelni.

Ugyanez alkalommal felkérjük végül a kör- s községi jegyzőket, néptanítókat, iparosokat, kereskedőket, valamint a kisebb birtokos urakat, kik hely en vagy hazánk tekintélyesebb helyein s községeiben társulatunktól ügynökséget vállalni hajlandók, hogy ezek elnyerése végett levélileg hozzánk, esetleg fentebb irt főügynökségünkhöz fordulni szíveskedjenek.

Tisza László,
igazgató.

Ágoston József,
vezértitkár.

Van szerencsém ezennel köztudomásra hozni, hogy felejt-

Teutsch Gyula

gépépítő s érczöntő üzletét

az eddigi czég alatt változatlanul tovább fogom vezetni. Egyidejűleg köszönöm a férjembe helyezett bizalmat s kérem azzal engem is megtisztelni, biztosítván a n. é. közönséget, hogy mindent megteendek, az üzlet jó hírnevét fentartani és öregbiteni.

Brassó, 1887. márczius hó 21-én.

(136) 1—3

Kiváló tisztelettel

TEUTSCH FANNI.

Fényképészeti műterem.

Van szerencsém ezennel teljes tisztelettel értesíteni a n. é. helybeli s vidéki közönséget, hogy

fényképészeti műtermemet

Nagy-utca 304. szám alatt, Papp Ferencz ur házában saját nevem alatt megnyitottam. — Műtermem vállalkozik mindennemű a fényképészeti körébe vágó munkák gyors, pontos, izléses s művészi kivitelű elkészítésére

a lehető legjutányosabb árak mellett.

Kérem a n. é. közönség szíves jóindulatu támogatását.

Mély tisztelettel **Knapp M.,**
fényképész

(213) 29—*